

Motion till riksdagen 2024/25:2143

av **Martina Johansson m.fl. (C)**

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2025 inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning enligt förslaget i tabellen i motionen.

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Det svenska sjukförsäkringssystemet är synnerligen omfattande, komplext och oöverskådligt. Många människor vittnar om hur man har blivit runtskickad mellan olika system och instanser och upplevt att ingen ser en. Värst utsatta i sjukförsäkringssystemet är kvinnor. Enligt Försäkringskassan uppgick antalet pågående sjukfall i december 2022 till 70 028 för män och 127 922 för kvinnor.

Centerpartiet vill se ett sjukförsäkringssystem som bygger på tidiga insatser med tydligt fokus på rehabilitering och att ge stöd för en snar återgång i arbete. Vi vill därför se ett antal reformer av sjukförsäkringssystemet och ett förtydligande av Försäkringskassans samordningsuppdrag. Vidare bör högkostnadsskyddet för sjuklönekostnader återställas.

Ett allvarligt problem för sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen är att den tenderar att komma igång väldigt sent. De avstämningsmöten som Försäkringskassan i sitt samordningsuppdrag ska ha med den sjukskrivnes arbetsgivare, dröjer i snitt nästan 400 dagar efter första sjukskrivningsdagen. Därefter dröjer det ännu en tid innan åtgärder kan påbörjas. Från partier, både till höger och till vänster, hörs alltmer högljudda krav på en allmän uppluckring av rehabiliteringskedjan. Centerpartiet är starkt kritiska till dessa krav som med stor sannolikhet skulle leda till en återgång till den situation som rådde i början av 2000-talet då sjukskrivningarna ökade lavinartat. Vi vill i stället se att regeringen ger Försäkringskassan i uppdrag att förstärka arbetet med tidiga och förebyggande insatser för att motverka långvarig sjukskrivning. Sjukförsäkringen är en

omställningsförsäkring och ska stödja människor att återfå sin arbetsförmåga, därför är tidsgränserna mycket viktiga.

Människor som lever med en funktionsnedsättning och har sjukersättning måste få bättre förutsättningar för att bryta sitt utanförskap. Deras situation kan förändras och därför menar Centerpartiet att det måste vara möjligt att våga testa att arbeta eller studera utan att förlora sin ersättning. Reglerna för sjukersättning måste alltid uppmuntra till att börja arbeta. Personer som uppbär sjukpenning på deltid har möjlighet att studera på deltid. Centerpartiet anser att det bör gälla även dem som har sjuk- eller aktivitetsersättning. Vi anser även att möjligheterna att vidareutbilda sig som ett alternativ till traditionell, daglig verksamhet bör utredas.

Centerpartiets överväganden

Anslagsförslag för 2025 för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.	53 898 438	–200 000
1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	51 651 800	–300 000
1:3 Merkostnadsersättning och handikappersättning	1 471 000	±0
1:4 Arbetsskadeersättningar m.m.	2 322 000	±0
1:5 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	36 988	±0
1:6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen	1 436 700	±0
1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader	1 413 652	±0
2:1 Försäkringskassan	10 750 646	–260 000
2:2 Inspektionen för socialförsäkringen	77 703	±0
Summa	123 058 927	–760 000

Centerpartiet anser att det så kallade flyktingundantaget inom sjuk- och aktivitetsersättningen bör slopas. Av denna anledning beräknas anslag 1:2 minska med 300 miljoner kronor år 2025. Av samma anledning beräknas anslaget minska med 300 miljoner kronor per år från och med år 2026. Beviskravet vid dag 365 i sjukförsäkringen bör återinföras, vilket innebär 200 miljoner kronor i minskade kostnader under anslag 1:1 2025 och samma summa 2026–2027.

Högekostnadsskyddet för sjuklönekostnader bör införas i en mer välriktad och träffsäker form men bör åtminstone återställas, och Centerpartiet avsätter därmed 1 230 miljoner i ersättning för höga sjukkostnader (1:7) 2026 och 2 638 miljoner 2027.

För att finansiera prioriterade reformer minskas ökningen av Försäkringskassans förvaltningsanslag något, med 260 miljoner 2025, 200 miljoner 2026 och 200 miljoner 2027.

Martina Johansson (C)

Jonny Cato (C)

Anders W Jonsson (C)

